

NOTĂ DE FUNDAMENTARE

Prin Hotărârea Curții Constituționale nr. 32 din 6 decembrie 2024 privind anularea procesului electoral cu privire la alegerea Președintelui României din anul 2024, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr.1231 din 6 decembrie 2024, au fost stabilite următoarele:

„1. În temeiul art.146 lit. f) din Constituție, anulează întregul proces electoral cu privire la alegerea Președintelui României, desfășurat în baza Hotărârii Guvernului nr.756/2024 privind stabilirea datei alegerilor pentru Președintele României din anul 2024 și a Hotărârii Guvernului nr.1061/2024 privind aprobarea Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României în anul 2024.

2. Procesul electoral pentru alegerea Președintelui României va fi reluat în integralitate, Guvernul urmând să stabilească o nouă dată pentru alegerea Președintelui României, precum și un nou program calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare.”

În clarificarea punctelor din dispozitivul hotărârii susmenționate, considerentele expuse de Curtea Constituțională a României stipulează următoarele:

„19. Având în vedere cele expuse, Curtea anulează întregul proces electoral cu privire la alegerea Președintelui României, desfășurat în baza Hotărârii Guvernului nr.756/2024 privind stabilirea datei alegerilor pentru Președintele României din anul 2024 și a Hotărârii Guvernului nr.1061/2024 privind aprobarea Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României în anul 2024. Efectul prezentei hotărâri vizează toate operațiunile electorale desfășurate în temeiul celor două hotărâri ale Guvernului, inclusiv voturile deja exercitate în cadrul celui de-al doilea tur de scrutin.

*20. Prin urmare, procesul electoral pentru alegerea Președintelui României va fi reluat în integralitate, Guvernul urmând să stabilească o nouă dată pentru alegerea Președintelui României, precum și un nou program calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare. Toate aceste aspecte presupun inclusiv constituirea unor noi birouri electorale, depunerea din nou de candidaturi care urmează a fi evaluate de noul Birou Electoral Central și derularea unei noi campanii electorale corecte și transparente, prin raportare la principiile și valorile constituționale.”*În conformitate cu prevederile art. 5 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, alegerile au loc în ziua de duminică, cu cel mult 3 luni anterioare lunii în care ajunge la termen mandatul de președinte, iar stabilirea datei alegerilor se face de către Guvern, prin hotărâre, cu cel puțin 75 de zile înaintea zilei votării.

(...)

22. Curtea, având în vedere complexitatea și durata în timp a operațiunilor electorale necesare ulterior pronunțării prezentei decizii, constată aplicabilitatea art.83 alin. (2) din Constituție, potrivit căruia Președintele României în funcție „exercită mandatul până la depunerea jurământului de Președintele nou-ales”.

Astfel, în acest context, prin Hotărârea Guvernului nr. 4/2025 a fost stabilită ziua de duminică, 4 mai 2025, ca dată a alegerilor pentru Președintele României din anul 2025.

Potrivit art. 65 alin. (1) din Legea nr. 370/2004 pentru alegerea Președintelui României, republicată, cu modificările și completările ulterioare, programul calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României este stabilit prin hotărâre a Guvernului, la propunerea Autorității Electorale Permanente și a Ministerului Afacerilor Interne.

Prezenta hotărâre stabilește, pe baza calculului aritmetic, datele la care trebuie realizate acțiunile prevăzute de legislația aplicabilă, venind, pe de o parte, în sprijinul alegătorilor, candidaților și formațiunilor politice iar, pe de altă parte, în sprijinul autorităților publice și al organismelor electorale care vor dispune de un calendar precis al datelor până la care trebuie să-și îndeplinească atribuțiile ce le revin.

Arătăm că, în materia alegerilor pentru Președintele României, în anul 2025, pe lângă actul normativ susmenționat, sunt incidente următoarele acte normative:

- Legea nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare;

- Legea nr. 288/2015 privind votul prin corespondență, precum și modificarea și completarea Legii nr. 208/2015 privind alegerea Senatului și a Camerei Deputaților, precum și pentru organizarea și funcționarea Autorității Electorale Permanente, cu modificările și completările ulterioare, respectiv,

- Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2025 privind unele măsuri pentru organizarea și desfășurarea alegerilor pentru Președintele României din anul 2025 și alegerilor locale parțiale din anul 2025.

Totodată, arătăm că dispozițiile art. 15 din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2025 constituie norma derogatorie doar pentru condițiile procedurale prevăzute la art. 8 alin. (1) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare, de la care se face excepție, fără a fi înlăturată aplicabilitatea tezei respectivului alineat potrivit căreia înregistrarea în Registrul electoral ca alegător în străinătate se poate face cel mai târziu până la data expirării a cel mult 15 zile de la data începerii perioadei electorale.

În aceeași ordine de idei, indicăm că dispozițiile art. 19 alin. (1) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 1/2025 constituie norma derogatorie doar pentru condițiile procedurale prevăzute la art. 4 alin. (4) din Legea nr. 288/2015, cu modificările și completările ulterioare, de la care se face

excepție, fără a fi înlăturată aplicabilitatea tezei respectivului alineat potrivit căreia înregistrarea ca alegător prin corespondență expiră cu 45 de zile înainte de data votării.

Mai arătăm că, la alegerile pentru Președintele României din anul 2025, la procedurile de completare a birourilor electorale județene, birourilor electorale ale sectoarelor municipiului București, biroului electoral pentru secțiile de votare din străinătate și a birourilor electorale ale secțiilor de votare din țară și străinătate, cu reprezentanții partidelor politice, se va aplica procedura prevăzută la art. 16 alin. (4) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare. În cazul în care rămân locuri libere se va aplica de către președintele biroului electoral competent procedura prevăzută de art. 16 alin. (6) din Legea nr. 370/2004, republicată, cu modificările și completările ulterioare.

Prezenta hotărâre a Guvernului se încadrează în prevederile art. 1 alin. (3) lit. a) pct. 2 din Hotărârea Guvernului nr. 443/2022 pentru aprobarea conținutului instrumentului de prezentare și motivare, a structurii raportului privind implementarea actelor normative, a instrucțiunilor metodologice pentru realizarea evaluării impactului, precum și pentru înființarea Consiliului consultativ pentru evaluarea impactului actelor normative, cu completările ulterioare, la întocmirea notei de fundamentare nefiind obligatorie respectarea structurii prevăzute în anexa la hotărârea susmenționată.

În conformitate cu prevederile art. 6 alin. (2) și ale art. 20 alin. (8) din Regulamentul privind procedurile, la nivelul Guvernului, pentru elaborarea, avizarea și prezentarea proiectelor de documente de politici publice, a proiectelor de acte normative, precum și a altor documente, în vederea adoptării/aprobării, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 561/2009, cu modificările și completările ulterioare, în cazul prezentului act normativ nu este necesar avizul Ministerului Justiției și nici întocmirea unui document de politici publice.

În acest sens, a fost elaborat prezentul *proiect de hotărâre a Guvernului privind aprobarea Programului calendaristic pentru realizarea acțiunilor necesare pentru alegerea Președintelui României din anul 2025*, pe care îl supunem spre adoptare.

**Viceprim-ministru,
Ministrul afacerilor interne**

Marian-Cătălin Predoiu

**Președintele
Autorității Electorale Permanente**

Toni Greblă